

Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT
ARREST 19/2024**

Het is redelijk verantwoord dat het gemeenteraadslid dat werd uitgesloten van zijn politieke fractie, wordt geacht nog steeds deel uit te maken van zijn oorspronkelijke politieke fractie met het oog op de aanwijzing van de burgemeester

In het Waalse Gewest wordt het Belgische gemeenteraadslid dat bij de verkiezingen de meeste voorkeurstemmen heeft verkregen binnen de politieke fractie die de meeste stemmen heeft behaald onder de politieke fracties van het meerderheidspact, aangewezen als burgemeester. Op 9 juli 2021 heeft de gemeenteraad van Verviers een constructieve motie van wantrouwen aangenomen tegen het gemeentecollege. Voor de Raad van State betwist de gewezen voorzitter van het OCMW dat Muriel Tagnion in die motie wordt aangewezen als burgemeester. Hij voert aan dat zij, aangezien zij van haar politieke fractie werd uitgesloten, niet meer in aanmerking kwam voor de aanwijzing als burgemeester. De Raad van State vraagt het Hof of het discriminerend is dat het raadslid dat van zijn politieke fractie werd uitgesloten, nog steeds wordt geacht tot die politieke fractie te behoren, wat tot gevolg heeft dat het als burgemeester kan worden aangewezen.

Het Hof merkt op dat de decreetgever de aanwijzing van de burgemeester niet heeft willen laten afhangen van eventuele onenigheid binnen een politieke fractie en dat de decreetgever de rol van de kiezer bij de aanwijzing van de burgemeester heeft willen versterken. Volgens het Hof is het, ten aanzien van die doelstellingen, redelijk verantwoord dat, om de burgemeester aan te wijzen, het gemeenteraadslid dat ontslag heeft genomen uit zijn politieke fractie of ervan werd uitgesloten, wordt geacht nog steeds deel uit te maken van zijn oorspronkelijke politieke fractie.

1. Context van de zaak

Op 9 juli 2021 heeft de gemeenteraad van Verviers een constructieve motie van wantrouwen aangenomen tegen het gemeentecollege. In die motie wordt Muriel Tagnion voorgedragen als burgemeester, nu zij « het Belgische gemeenteraadslid [is] dat de meeste voorkeurstemmen heeft verkregen op de lijst met de meeste stemmen onder de politieke fracties die betrokken zijn bij het meerderheidspact », overeenkomstig artikel L1123-4, § 1, van het Waalse Wetboek van de plaatselijke democratie en de decentralisatie (WPDD). Hasan Aydin, de gewezen voorzitter van het OCMW, verzoekt de Raad van State om dat besluit nietig te verklaren. Hij voert aan dat, aangezien Muriel Tagnion van haar politieke fractie werd uitgesloten, zij niet kon worden aangewezen als burgemeester.

De Raad van State merkt op dat, volgens het WPDD, de uitsluiting van een verkozene van zijn politieke partij niet tot gevolg heeft dat hij wordt geweerd uit de functies die hij binnen de organen van de gemeente uitoefent. Hoewel zij is uitgesloten van haar politieke fractie, behoort Muriel Tagnion nog steeds tot de lijst die de meeste stemmen heeft behaald bij de laatste

verkiezingen en voldoet zij aan de voorwaarden om burgemeester te zijn. Op verzoek van Hasan Aydin stelt de Raad van State het Hof een vraag over de grondwettigheid van artikel L1123-1 van het WPDD, dat bepaalt dat het raadslid dat is afgetreden uit zijn politieke fractie of ervan werd uitgesloten, nog steeds wordt geacht tot zijn oorspronkelijke politieke fractie te behoren, wat tot gevolg heeft dat dat raadslid als burgemeester kan worden aangewezen. Het Hof moet nagaan of het, in een dergelijke context, bestaanbaar is met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie (artikelen 10 en 11 van de Grondwet) dat de leden en gewezen leden van een politieke fractie op dezelfde wijze worden behandeld.

2. Onderzoek door het Hof

Het Hof merkt op dat de bepaling van het WPDD volgens welke de burgemeester het Belgische raadslid is dat de meeste voorkeurstemmen heeft verkregen op de lijst met de meeste stemmen onder de politieke fracties die betrokken zijn bij het meerderheidspact, de rol van de kiezer bij de aanwijzing van de burgemeester beoogt te versterken. Die regel maakt het mogelijk om na de verkiezingen onderhandelingen over de keuze van de burgemeester tot op zekere hoogte te vermijden.

Het Hof merkt ook op dat het betrokken raadslid, in geval van ontslag uit of uitsluiting van de politieke fractie, zijn afgeleide mandaten verliest, maar dat het zijn oorspronkelijke mandaten (raadslid, burgemeester) behoudt. Bovendien wordt het betrokken raadslid geacht nog steeds tot zijn oorspronkelijke politieke fractie te behoren voor het aannemen van een motie van wantrouwen en is het hem verboden om de indiening van een collectieve motie van wantrouwen door andere politieke fracties te steunen. Het doel van de decreetgever bestond in het « beperken van overloperij » tijdens de zittingsperiode en in het waarborgen van een zekere stabiliteit binnen de politieke fracties.

Volgens het Hof heeft de decreetgever de aanwijzing van een burgemeester niet willen laten afhangen van eventuele onenigheid binnen een politieke fractie of van de uitsluiting van een gemeenteraadslid van een politieke fractie. Rekening houdend met het doel van de decreetgever dat erin bestaat de rol van de kiezer te versterken, is het dan ook redelijk verantwoord dat, met het oog op de aanwijzing van de burgemeester, geen rekening wordt gehouden met de omstandigheid dat een raadslid geen deel meer uitmaakt van zijn oorspronkelijke politieke fractie. Hoewel het raadslid dat werd uitgesloten van een politieke fractie, zijn verkiezingscore gedeeltelijk te danken kan hebben aan het feit dat het tot een bepaalde lijst behoort, is ook het tegendeel mogelijk - *a fortiori* op lokaal niveau. Hoe dan ook is de stemming geheim en is het niet mogelijk om de motieven van de keuze van de kiezers te achterhalen.

Het Hof merkt op dat, voor het overige, tegen de burgemeester die van zijn politieke fractie werd uitgesloten, een individuele motie van wantrouwen kan worden ingediend. In voorkomend geval wordt de afgezette burgemeester niet meer in aanmerking genomen voor de aanwijzing van de nieuwe burgemeester.

3. Besluit

Het Hof is van oordeel dat artikel L1123-1, § 1, zevende lid, van het WPDD de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet schendt, in zoverre het tot gevolg heeft dat het gemeenteraadslid dat ontslag heeft genomen uit zijn politieke fractie of ervan werd uitgesloten, wordt geacht nog steeds deel uit te maken van zijn oorspronkelijke politieke fractie met het oog op de aanwijzing van de burgemeester.

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Dit persbericht, opgesteld door de cel « media » van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. De [tekst van het arrest](#) is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof.

Contactpersonen voor de pers : [Frank Meersschaut](#) | 0475/325.218 | [Tim Souverijns](#) | 02/500.12.21 | [Thomas Leys](#) | 02/500.12.60

Volg het Hof via Twitter [@ConstCourtBE](#) en [LinkedIn](#).